

РЕШЕНИЕ

№ 4201

гр. София, 27.07.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 17.07.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Веселина Женаварова

ЧЛЕНОВЕ: Наталия Ангелова

Ирина Кюртева

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **5410** по описа за **2020** година докладвано от съдия Наталия Ангелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208- чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Застрахователно дружество [фирма], ЕИК:[ЕИК], срещу Решение №78009 от 28.04.2020г.. по н.а.х.д.№5183/2019г. по описа на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 16 -ти състав, с което е потвърдено наказателно постановление (НП) № Р-10-159/25.02.2019г., издадено от заместник-председател на Комисията по финансов надзор (КФН), ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което НП на касатора е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2 500 (две хиляди и петстотин) лева на основание чл.644, ал.2, предл.2 във връзка с ал.1, т.2 от Кодекса на застраховането (КЗ) за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ. В жалбата са наведени аргументи за незаконосъобразност на обжалваното решение поради неправилно тълкуване на материалния закон и съществени нарушения на процесуалния закон. Касаторът оспорва нарушението да е извършено в условията на повторност, както и счита, че е налице неправилна правна квалификация на деянието- приложение намира не чл. 108, ал. 1 от КЗ, а разпоредбата на чл. 496 и следващите от КЗ. Твърди, че след като в АУАН не е повдигнато обвинение за нарушение, извършено в условията на повторност, то административно - наказващият орган не е имал право да налага

санкция за повторно нарушение. Излага доводи за приложение на чл. 28 от ЗАНН и за несъответствие на наложеното наказание с целите на административното наказване по чл. 12 от ЗАНН. Иска се отмяна на решението на СРС и на потвърденото с него НП, алтернативно НП да бъде изменено, като размера на наложената имуществена санкция се определи по чл. 644, ал. 1, т. 1 от КЗ.

В съдебно заседание касационния жалбоподател ЗД [фирма], р.пр., не се представлява.

Ответникът по касационното оспорване – Комисията за финансов надзор, в съд.з. представляван от юр.Н. и в представени писмени бележки, оспорва жалбата и моли да бъде оставена без уважение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София-град, XI касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като подадена в срок, от надлежна страна и срещу акт, подлежащ на касационен контрол.

Разгледана по същество е неоснователна по следните съображения.

Първоинстанционният съд е възприел фактическа обстановка, която отговаря на събраните писмени и гласни доказателства. Установено е, че по повод постъпила на 13.09.2018 г. в КФН жалба от К. димитрова за това, че по предявена от нея пред ЗД [фирма] претенция за изплащане на застрахователно обезщетение, има забавено плащане, от дружеството са изискани подробни писмени обяснения по случая като в хода на проверката е установено, че на 08.06.2018 г. в ЗД „Б. И.“ е заведена претенция за изплащане на застрахователно обезщетение по повод настъпило застрахователно събитие - ПТП. На датата на завеждане на претенцията са представени писмени доказателства, необходими за установяване основанието и размера на претенцията и е извършен оглед на увредения автомобил, а на 08.06.2018г. е представена и банкова сметка, по която да бъде изплатено обезщетението като след тази дата не са изисквани други доказателства. Застрахователното обезщетение в размер на 347,45 лв. е изплатено от застрахователя с платежно нареждане от 09.10.2018 г. В резултат на проверката, от контролния орган е констатирано, че ЗД „Б. И.“ се е произнесло по претенцията извън законоустановения срок от 15 работни дни като по този начин е нарушил разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ, за което му е съставен АУАН № Р-06-1254/24.10.2018 г. С оглед на това на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2 във връзка с ал. 1, т. 2 от КЗ за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ при условията на „повторност“ от АНО е издадено процесното наказателно постановление, с което на касатора е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2 000 лв.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал като доказателства показанията на свидетеля- актосъставител М. С., както и писмените доказателства, представени с наказателното постановление и в съдебното производство, приобщени по реда на чл. 283 от НПК. Въз основа на тях, е обосновал правен извод, че при съставяне на АУАН и издаването на НП не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. АУАН е издаден в съответствие с чл. 42, т. 4 и 5 от ЗАНН, както и не са установени нарушения на процесуалните правила при издаване на НП, включително по отношение на съдържанието му по чл. 57, ал. 1, т. 5 и 6 от ЗАНН. Установил е, че безспорно е осъществен състава на нарушението, както и че то не

представлява маловажен случай.

Пред настоящата инстанция не са представени нови доказателства. Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Съгласно чл. 220 от АПК касационната инстанция възприема установена от СРС фактическа обстановка, която напълно кореспондира на събраните по делото доказателства.

Постановеното решение е правилно, като направените в него изводи се споделят изцяло от настоящата инстанция. Касационният състав намира, че оспореното решение на СРС е валидно и допустимо. Районният съд е спазил служебното начало като за изясняване на фактическата обстановка по делото са събрани достатъчно писмени и гласни доказателства, които са обсъдени поотделно и в съвкупност. По същество на жалбата съдът взе предвид следното:

С разпоредбите на чл.106-чл.108 от КЗ законодателят е предоставил възможност на застрахователя да изиска и да се снабди с допълнителни доказателства от лицето, предявило застрахователната претенция, включително и от държавни органи и трети лица. След представянето на всички доказателства по чл. 106 от КЗ започва да тече 15-дневният срок, изчислен в работни дни, за произнасяне: да бъде определено и изплатено обезщетението или застрахователната сума, или да бъде обективизиран мотивиран отказ за плащането. По делото не се спори, че всички необходими документи са представени към 008.06.2018г. От този момент започва да тече и срокът от 15 работни дни по чл. 108, ал. 1 от КЗ. Правилно в наказателното постановление е посочено, че законоустановеният срок за произнасяне по претенцията изтича не по-късно от 29.06.2018г. и считано от 30.06.2018г. дружеството е в неизпълнение. Предвид изложеното АНО правилно е определил датата на извършване на нарушението от страна на дружеството. В допълнение, периодът на извършване на деянието е определяем, доколкото се сочи изплащане на застрахователно обезщетение на 09.10.2018 г., а съгласно чл. 108, ал. 1 от КЗ, застрахователят в 15-дневен срок (изчислен в работни дни) - следва, както да определи размера на обезщетението, така и да го изплати, доколкото разпоредбата въвежда изискването изпълнението на двете задължения да е кумулативно.

Настоящата съдебна инстанция намира за неоснователни възраженията на касатора относно правната квалификация на нарушението и приема за правилна квалификацията на деянието по чл. 108, ал. 1 от КЗ, дадена от административно-наказващия орган. С разпоредбата на чл. 108, ал. 3 във връзка с чл. 496 от КЗ се въвежда срок, не по-дълъг от 3 месеца, за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, считано от нейното предявяване пред застрахователя, независимо дали са изискани допълнителни доказателства от лицето, предявило претенцията, или от държавни органи и трети лица. С разпоредбата на чл. 405, ал. 1 във връзка с чл. 108, ал. 1 - 3 или 5 КЗ се въвежда срок за изплащане на застрахователното обезщетение, т.е. въвежда се изискването за произнасяне на застрахователя в срок от 15 работни дни, считано от предявяване на застрахователната претенция или представяне на допълнителните доказателства. Макар нормата чл. 108, ал. 1 от КЗ да е обща, поради което и относима към всички застраховки, а чл. 496 от КЗ - само за задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, съответно чл. 405, ал. 1 - при

имууществено застраховане, между тези разпоредби няма противоречие, което да трябва да се разреши въз основа на правилото за предимство на специалната пред общата норма. В чл. 496, ал. 1 от КЗ е предвидено, че срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не може да бъде по-дълъг от три месеца от нейното предявяване. Предписанията на двете разпоредби обвързват застрахователя да се произнесе в 15-дневен срок от представянето на всички доказателства по чл. 106 от КЗ, но не по-късно от 3 месеца от предявяването на претенцията. Действително разпоредбата на чл. 496, ал. 1 от КЗ е специална, що се отнася до задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, но нейното приложение не изключва приложението на общата разпоредба чл. 108, ал. 1 от КЗ, а само я допълва като детайлизира изискванията към застрахователя относно срока за произнасянето му и в крайна сметка гарантира ефективно упражняване на правата на засегнатите лица и правна сигурност.

Датата на осъществяване на нарушението е относима и с оглед на това дали ли е повторност по смисъла на § 1, т. 51 ДР от КЗ, така че да бъде ангажирана отговорността на дружеството съгласно чл. 644, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 2 от КЗ. Съобразно посочената разпоредба, повторно е нарушението извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение. В този случай, съгласно чл. 644, ал. 1, т. 2 КЗ, на нарушителите - юридически лица, се налага административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 2 000 до 40 000 лева. В конкретния случай, в оспореното НП е цитирано НП № Р-10-501/29.06.2017г., влязло в сила на 13.12.2017г., с което на ЗД [фирма] било наложено административно наказание „имуществена санкция“ за същото по вид нарушение - на чл.108, ал.1 от КЗ действаш. Наказващият орган е преценил напълно правилно и законосъобразно, че става въпрос за „повторно“ административно нарушение по см. на § 1, т. 51 от ДР на КЗ, доколкото в законоустановения срок спрямо същото дружество и за същото по вид административно нарушение е влязло в сила друго НП.

На следващо място, неоснователни се явяват аргументите на касатора, че повторността е елемент от състава на правонарушението. Напротив - дали едно деяние е повторно или не, е релевантно обстоятелство единствено при определяне размера на административното наказание. Повторността не определя осъществен ли е състава на нарушението, което в случая е безспорно установено. Жалбоподателят неправилно сочи, че е допуснато съществено процесуално нарушение поради описание на процесното деяние като повторно едва с оспорваното НП. С разпоредбата на чл. 42 от ЗАНН не се поставя изискване да бъде посочена санкционната разпоредба, която следва да бъде приложена, както и вида и размера на наказанието. Задължителни реквизити са единствено елементите от обективна страна - дата и място на нарушението, описанието му и обстоятелствата, при които е извършено, и елементите от субективна страна - субект и вина при деяния, извършени от физически лица. Сочат се също и законните разпоредби, които са нарушени. Изискването на чл. 42, т. 4 от ЗАНН за описание на нарушението чрез всички елементи от фактическия състав на деянието по чл. 108, ал. 1 от КЗ е спазено при съставяне на АУАН № Р-06-1254/24.10.2018 г. Съгласно чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗАНН едва при издаване на наказателното постановление към тези елементи (чл. 42, т. 3-т. 5 от ЗАНН) се допълват вида и размера на наказанието, за определянето, на което е от значение дали

деянието е повторно или не, съответно дали същото е извършено от физическо или юридическо лице. Дейността по определяне вида и размера на наказанието е в прерогативите на административно - наказващия, който издава НП, съобразявайки се с разпоредбата на чл. 27, ал. 3 във връзка с ал. 1 от ЗАНН за определяне на по-тежко наказание при отегчаващи обстоятелства, вкл. и при повторност на деянието. Обстоятелството, че едва в НП е посочено, че нарушението е извършено в условията на повторност, но не и в издадения преди това АУАН, не сочи на съществено процесуално нарушение, тъй като повторността има отношение само към размера на наложената санкция, но не и към установяване фактическия състав, при който се ангажира отговорността на дружеството.

Предвид изложеното, съдът намира, че наложеното наказание е законосъобразно и явно справедливо като размерът му е съобразен с факта, че деянието е повторно. С оглед на това, неоснователно е възражението на касатора, че в случая намира приложение разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН и нарушението може да бъде определено като „маловажно“, тъй като деянието не се отличава с по-ниска степен на обществена опасност от останалите нарушения от този вид. Нарушението на императивната разпоредба на чл. 108, ал. 1 от КЗ, сериозно засяга правата на потребителите на застрахователни услуги и създава предпоставки за възникване на недоверие в стабилността и ефективността на застрахователната система в България. Неслучайно, в закона са предвидени по - завишени критерии и изисквания към осъществяваната от застрахователите дейност. Извършването на застрахователни услуги е поставено под специален държавен надзор, поради което съблюдаването на законовите изисквания в тази област е изключително важно за неговата стабилност. Неотнормимо е и обстоятелството, че застрахованият е получил определеното му застрахователно обезщетение, тъй като същото е изплатено със закъснение от повече от 4 месеца и непроизнасянето в срок по предявената претенция е засегнало интересите на застрахованото лице.

Законодателят е предвидил по - завишени критерии и изисквания към осъществяваната от застрахователите дейност. Застрахователните дружества изпълняват особено важна функция, като акумулират финансов ресурс, чрез който по определени правила да компенсират претърпените от застрахованите лица вреди. Неизпълнението на тази основна функция от страна на застрахователите в законоустановените срокове ще засегне имуществената сфера на тези лица и ще обезсмисли целта на застраховането – обезщетяване на вреди, настъпили в следствие на предвидени в съответните договори застрахователни събития. Наказанията по чл. 644 от КЗ са насочени именно към стимулиране на застрахователите да спазват предвидените в кодекса срокове за изпълнение на задълженията им, възникнали във връзка с поетите рискове, и при спазване целта на закона, изведена в чл. 2 от КЗ. Нарушението по чл. 108, ал. 1 от КЗ е формално, на просто извършване, тъй като законодателят не е предвидил в състава му настъпването на вредни последици, което обуславя и ирелевантността на липсата на такива.

Във връзка с изложеното в случая не може да се приеме, че са налице предпоставките за прилагане на разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН, в която посока е и утвърдилата се съдебна практика.

Съдът намира, че с процесното НП на ЗД [фирма] на основание чл. 644, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 2 от КЗ е наложено законосъобразно и явно справедливо административното наказание - „имуществена санкция“, в рамките на предвидения от

законодателя размер. Налагането на санкцията над предвидения минимум изрично е мотивирано с обстоятелството, че деянието е повторно както и със срока на закъснението и на размера на изплатеното обезщетение.

Поради горните съображения, настоящата съдебна инстанция намира, че обжалваното решение на СРС следва да се остави в сила.

При този изход на делото, с оглед неговата фактическа и правна сложност, и на основание чл.63, ал.3 и ал.5 ЗАНН, на КФН следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение. На основание чл. 143 и чл. 144 от АПК, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 27е от Наредбата за заплащане на правната помощ, на ответника следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение, които се определят в размер на сумата от 80.00 лева.

Водим от горното и на основание чл. 221 ал. 1 и ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, XI-и касационен състав,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №78009 от 28.04.2020 г. по н.а.х.д.№ 5183/2019г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 16 -ти състав.

ОСЪЖДА Застрахователно дружество [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от С. С. П. и К. Д. К. със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица] да заплати на Комисия за финансов надзор с адрес: [населено място], [улица] разноски по делото в размер на 80.00 (осемдесет) лева за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл. 223 АПК и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2